

AT FORUDSIGE TRUSLERS EFFEKT OM INTIMIDERINGER, JORDKONFLIKTER OG NABOSKAB I UGANDA

Når naboer i det nordlige Uganda er i konflikt med hinanden over jord, er trusler om vold eller ulykke ofte nærværende. At kunne håndtere trusler og forudsige (og påvirke) sandsynligheden for deres fremtidige realisering er afgørende, hvis man på den ene side ikke vil lade sig skræmme væk fra den jord, man gør krav på, og på den anden side ikke vil miste livet eller sit gode helbred. Men nogle trusler er nemmere at håndtere end andre.

af *METTE LIND KUSK*

«Jeg slår på mine døde børns grav, så deres ånder kan hjem-søge dig!» Ordene hvæses ud mod Alice gennem de få tænder, der stadig er tilbage i Marias mund. Det er ikke første gang, Alice står model til den slags ubehagelige, verbale udgydelser. Maria har efter sigende en skarp tunge, og hun har flere gange truet med at få ulyksaligheder af forskellig art til at overgå Alice og ka-

ste dystre skygger ind over hendes i forvejen svære fremtid. Da Alices mand døde i 2012, vendte hun sammen med sine ti børn tilbage til sine brøders jord. Her er hun blevet nabo til Maria, en gammel enke, der igennem årtier har boet på et hjørne af sin afdøde mands brors jord.

Grunden til Marias truende tone er, at Alice ifølge Maria har konstrueret sit nye hjem, så det

rækker ind på den jord, der gennem lang tid har været tildelt hende. Det stjæler plads fra hendes ellers grundigt udnyttede og sirligt kultiverede mark med høje, strunke kassavaplante, som den gamle kvinde stadig formår at passe ved siden af sit arbejde i det nærliggende stenbrud. Den grænse, som Maria refererer til, markeres både af levende træer og af nyligt lagte 'mark stones':

betonsten, der graves dybt ned i jorden, og hvis øverste del blot titter frem for at markere grænsen på et stykke jord, når det formelt er opmålt og registreret hos the Land Office. Uheldigvis står de levende, oprindelige grænsemarkører i form af træerne ikke helt på linje med de sten, der er blevet gravet ned, hvilket måske har skabt en del af forvirringen.

Udover at stjæle plads fra Marias have gør Alices byggeri på grænsen også noget andet; den gør Maria i tvivl om Alices intentioner. Skal hun tolke byggeriet som en provokation, som en trussel imod Maria og som mangel på respekt? Eller skyldes placeringen af byggeriet virkelig sjuskeri og mangel på forståelse fra Alices side for, hvor den *rigtige* grænse mellem de to hjem går?

Betydningen af jord i en efterkrigstid

Både Maria og Alice gør, hvad de kan for at udnytte de muligheder, jorden giver dem og få størst muligt udbytte ud af den. Det er der hårdt brug for i det nordlige Uganda. Her kæmper de fleste for at skrabe ressourcer sammen til at dække helt basale fornødenheder – mad, tag over hovedet, behandling når sygdom rammer og et mi-

En såkaldt 'mark stone', der placeres og markerer en grænse, når et stykke jord er opmålt og formelt registreret ved the Land Office. At en mark stone er placeret betyder dog ikke, at alle er enige om, at den markerer den rigtige grænse...Foto: Mette Lind Kusk.